

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Urbanística 4	Código	630G02032	
Titulación	Grao en Estudos de Arquitectura			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Proxectos Arquitectónicos, Urbanismo e Composición			
Coordinación	Vazquez Mosquera, Jose Manuel	Correo electrónico	jose.vmosquera@udc.es	
Profesorado	Gallego Picard, Pablo García Fontán, Cristina Vazquez Mosquera, Jose Manuel	Correo electrónico	pablo.gallego@udc.es cristina.garcia.fontan@udc.es jose.vmosquera@udc.es	
Web				
Descrición xeral	<p>A materia é un achegamento á comprensión do espazo construído polo home e da forma coma expresión da súa organización reflexionando sobre as causas que as xeran.</p> <p>Presupón a importancia do análise, desenvolvendo aproximacións a unha metodoloxía do seu estudo, inculcando a esixencia do rigor e da busca de creatividade o longo deste proceso. A expresión gráfica, o dibuxo, coma forma de coñecemento, de expresión e coma intento de romper ca dicotomía entre clases teóricas e prácticas.</p> <p>No estudo da forma do territorio, incídese na comprensión da súa dinámica a través do análise das súas transformacións entendendo a construción do espazo coma un proceso.</p> <p>O enfoque é a partir do espazo do home de hoxe. Dunha aproximación á comprensión da paisaxe actual. Dende o presente da cidade de hoxe, dos procesos de construción do territorio actual e das súas respostas ca arquitectura, dende onde procedemos á reflexión sobre os cambios que se producen, valorando o seu pasado inmediato.</p> <p>Desenvólvense clases sobre o coñecemento do soporte territorial e as discusións que sobre a cidade se produciron a partir do Movemento Moderno e que foron claves na comprensión teórica da cidade, do espazo construído polo home, buscando o que de común ten o discurso da paisaxe actual co da arquitectura de hoxe.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Aptitude para aplicar os procedementos gráficos á representación de espazos e obxectos (T)
A2	Aptitude para concibir e representar os atributos visuais dos obxectos e dominar a proporción e as técnicas do debuxo, incluídas as informáticas. (T)
A3	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo dos sistemas de representación espacial.
A4	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo da análise e teoría da forma e as leis da percepción visual.
A5	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo da xeometría métrica e proxección.
A6	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo das técnicas de levantamento gráfico en todas as súas fases, dende o debuxo de apuntes á restitución científica.
A10	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo das bases de topografía, hipsometría e cartografía e as técnicas de modificación do terreo.
A12	Capacidade para concibir, calcular, deseñar, integrar en edificios e conxuntos urbanos e executar estruturas de edificación. (T)
A17	Aptitude para aplicar as normas técnicas e construtivas.
A22	Capacidade para proxectar instalacións edificatorias e urbanas de transformación e subministración eléctricas, de comunicación audiovisual, de acondicionamento acústico e de iluminación artificial.
A28	Coñecemento da deontoloxía, a organización colexial, a estrutura profesional e a responsabilidade civil.
A29	Coñecemento dos procedementos administrativos e de xestión e tramitación profesional.
A35	Capacidade para a concepción, a práctica e desenvolvemento de proxectos urbanos. (T)
A37	Capacidade para elaborar programas funcionais de edificios e espazos urbanos. (T)

A38	Capacidade para intervir en e conservar, restaurar e rehabilitar o patrimonio construído. (T)
A39	Aptitude para suprimir barreiras arquitectónicas. (T)
A40	Capacidade para exercer a crítica arquitectónica.
A41	Aptitude para resolver o acondicionamento ambiental pasivo, incluíndo o illamento térmico e acústico, o control climático, o rendemento enerxético e a iluminación natural. (T)
A42	Aptitude para catalogar o patrimonio edificado e urbano e planificar a súa protección. (T)
A45	Capacidade para deseñar e executar trazados urbanos e proxectos de urbanización, xardinería e paisaxe. (T)
A46	Capacidade para aplicar normas e ordenanzas urbanísticas.
A47	Capacidade para elaborar estudos medioambientais, paisaxísticos e de corrección de impactos ambientais. (T)
A48	Coñecemento axeitado das teorías xerais da forma, a composición e os tipos arquitectónicos.
A49	Coñecemento axeitado da historia xeral da arquitectura.
A51	Coñecemento axeitado dos métodos de estudo das necesidades sociais, a calidade de vida, a habitabilidade e os programas básicos de vivenda.
A52	Coñecemento axeitado da ecoloxía, a sostibilidade e os principios de conservación de recursos enerxéticos e medioambientais.
A53	Coñecemento axeitado das tradicións arquitectónicas, urbanísticas e paisaxísticas da cultura occidental, así como dos seus fundamentos técnicos, climáticos, económicos, sociais e ideolóxicos.
A54	Coñecemento axeitado da estética e a teoría e historia das belas artes e as artes aplicadas.
A55	Coñecemento axeitado da relación entre os patróns culturais e as responsabilidades sociais do arquitecto.
A56	Coñecemento axeitado das bases da arquitectura vernácula.
A57	Coñecemento axeitado da socioloxía, teoría, economía e historia urbanas.
A58	Coñecemento axeitado dos fundamentos metodolóxicos do planeamento urbano e a ordenación territorial e metropolitana.
A59	Coñecemento dos mecanismos de redacción e xestión dos planos urbanísticos a calquera escala.
A67	Coñecemento avanzado de aspectos específicos da materia de Proxectos no contemplados expresamente na Orde EDU/2075/2010
A69	Coñecemento avanzado de aspectos específicos da materia de Urbanismo no contemplados expresamente na Orde EDU/2075/2010
B1	Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita atoparse a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B5	Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	Coñecer a historia e as teorías da arquitectura, así coma as artes, tecnoloxías e ciencias humanas relacionadas con esta
B7	Coñecer o papel das belas artes como factor que pode influír na calidade da concepción arquitectónica
B8	Coñecer o urbanismo e as técnicas aplicadas no proceso de planificación
B12	Comprender as relacións entre as persoas e os edificios e entre estes e o seu entorno, así como a necesidade de relacionar os edificios e os espazos situados entre eles en función das necesidades e da escala humana
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia do aprendizaxe ao longo da vida
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Competencias específicas	A1	B1	C1
	A2	B2	C4
	A3	B3	C5
	A4	B4	C6
	A5	B5	C7
	A6	B6	C8
	A10	B7	
	A12	B8	
	A17	B12	
	A22		
	A28		
	A29		
	A35		
	A37		
	A38		
	A39		
	A40		
	A41		
	A42		
	A45		
	A46		
	A47		
	A48		
	A49		
	A51		
	A52		
	A53		
	A54		
	A55		
	A56		
A57			
A58			
A59			
A67			
A69			

	A1	B1	C1
	A2	B2	C4
	A3	B3	C5
	A4	B4	C6
	A5	B5	C7
	A6	B6	C8
	A10	B7	
	A12	B8	
	A17	B12	
	A22		
	A28		
	A29		
	A35		
	A37		
	A38		
	A39		
	A40		
	A41		
	A42		
	A45		
	A46		
	A47		
	A48		
	A49		
	A51		
	A52		
	A53		
	A54		
	A55		
	A56		
	A57		
	A58		
	A59		
	A67		
	A69		

Contidos	
Temas	Subtemas
A COSTRUCIÓN DO TERRITORIO	01.- ECOLOXÍA HUMANA 02.-XEOGRAFÍA HUMANA 03.-HÁBITAT RURAL 04.-VIVENDA RURAL 05.-INFORMACIÓN URBANÍSTICA

ANALISE DOS MODELOS DE EVOLUCIÓN DA CIDADE E FORMACIÓN DA PERIFERIA	01.-CIDADES EN EVOLUCIÓN 02.-MOVEMENTO MODERNO 03.-TEAM X 04.-IMAXEN DA CIDADE 05.-A CIDADE COMA ARQUITECTURA 06.-A CIDADE COMA CRECEMENTO 07.-REVOLUCIÓN URBANA E DEREITO Á CIDADE 08.-PERIFERIA
PRACTICAS DE ANÁLISE TERRITORIAL	01.- ORIXE E EVOLUCIÓN DAS FORMAS TERRITORIAIS 02.-PERMANENCIA E TRANSFORMACIÓN DAS COMPOÑENTES TERRITORIAIS 03.-INTERVENCIÓN URBANA

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A40 A48 A52 A54 A56	15	15	30
Obradoiro	A69 A59 A58 A57 A56 A55 A53 A52 A49 A48 A47 A46 A45 A42 A41 A40 A39 A38 A37 A35 A29 A28 A22 A17 A12 A10 A6 A5 A4 A3 A2 A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B12 C1 C4 C5 C6 C7 C8	30	30	60
Obradoiro	A69 A67 A59 A58 A57 A56 A55 A53 A52 A51 A49 A48 A47 A46 A45 A42 A41 A40 A39 A38 A37 A35 A29 A22 A12 A10 A6 A5 A4 A3 A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B12 C1 C4 C5 C6 C7	30	29	59
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	SESIÓNS TEÓRICAS
Obradoiro	PRÁCTICA DE ANÁLISE URBANA
Obradoiro	PRÁCTICA DE ANÁLISE TERRITORIAL

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Obradoiro	Os profesores da materia seguirán os obradoiros, facilitando a comprensión da materia e a elaboración dos distintos traballos propostos que se realizarán individualmente ou en grupos de 3 membros.
Obradoiro	Nos talleres recíbese atención personalizada concernente ao traballo que está a desenvolverse, a través do profesor do grupo ao que fose asignado.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A40 A48 A52 A54 A56	Contidos teóricos que explican a materia e propoñen unha reflexión sobre o proceso de construción territorial, e que ademais contribúe a formar unha base teórica e un espírito crítico para o desenvolvemento da parte práctica dos obradoiros. Os coñecementos adquiridos serán avaliados mediante unha proba individual obxectiva. Tamén se valorará a participación na clase mediante opinións/escritos/reflexións que xurdan ao longo do desenvolvemento da materia.(ata un 10%) Será obrigatorio para superar a materia ter aprobada esta proba individual	50
Obradoiro	A69 A67 A59 A58 A57 A56 A55 A53 A52 A51 A49 A48 A47 A46 A45 A42 A41 A40 A39 A38 A37 A35 A29 A22 A12 A10 A6 A5 A4 A3 A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B12 C1 C4 C5 C6 C7	Achegamento á comprensión do espazo do home de hoxe, á comprensión da paisaxe actual. O debuxo coma método de análise e de esixencia do rigor necesario no proceso racional de comprensión das formas territoriais que expresan o uso do territorio. Avalíanse os resultados a través dun proceso docente tutelado e guiado, onde o esforzo e a evolución das equipas deberán aparecer reflectidos na documentación final	25
Obradoiro	A69 A59 A58 A57 A56 A55 A53 A52 A49 A48 A47 A46 A45 A42 A41 A40 A39 A38 A37 A35 A29 A28 A22 A17 A12 A10 A6 A5 A4 A3 A2 A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B12 C1 C4 C5 C6 C7 C8	Partindo do presente, discutir sobre a cidade actual, sobre a súa construción coma proceso contínuo de transformación e das súas respostas ca arquitectura. Unha reflexión sobre os cambios que se producen e con referencias ao pasado inmediato e a súa valoración. Avalíanse os resultados a través dun proceso docente tutelado e guiado, onde o esforzo e a evolución das equipas deberán aparecer reflectidos na documentación final	25

Observacións avaliación

Para poder superar a materia será necesario cumprir os seguintes

requisitos:

1º Entregar e aprobar todos os traballos propostos nos prazos e formas indicados na materia.

2º Asistir regularmente as clases, obradoiros e ao Taller. Esixirase unha asistencia mínima

do 80%. Terá a condición de NON PRESENTADO o/a alumno/a que se atope

nalgunha das seguintes circunstancias:

1º Non cumpla a asistencia esixida ás clases teóricas, prácticas e ao Taller.

2º Non entregue os traballos propostos en forma e prazo, ou os entregue

incompletos. Consideraranse incompletos aqueles traballos que non conteñan a

documentación requerida en prácticas e en tódalas asignaturas que compoñen o Taller.

3º Non asista á proba obxectiva. Para presentarse á 2ª oportunidade no suposto de non ter superados os Obradoiros será obrigatorio a

presentación da complementación dos mesmos nas condicións que estableza o profesor á vista do traballo realizado no curso. De acordo co establecido na memoria do Título de Grao de

Arquitecto, convocarase unha Xunta de Avaliación do taller, que analizará os

resultados globales do mesmo e dirimirá, no seu caso, sobre as situacións

especiales de avaliación do alumnado. Os alumnos que non superen nas dúas oportunidades de cada

convocatoria a materia de Proxectos 7 deberán cursar o taller o ano seguinte.

Neste caso, os alumnos, además de Proxectos 7, desenrolarán os traballos das

materias que non houberan superado no taller do ano anterior. Aqueles alumnos que, superada a materia de Proxectos

7, non superaran algunha das outras materias do taller, terán que presentar, en

consecutivas convocatorias, de novo e coas correccións oportunas, os

traballos propostos no taller no que participaron

Fontes de información

Bibliografía básica	Carsten Juel-Christiansen (). Monumento e Nicho. DRU4 Amos H Hawley (). Ecología humana. Tecnos Pierre George (). Compendio de geografía rural. Emery Jones (). Alquerías y poblados. Patrick Geddes (). Ciudades en evolución. Leonardo Benevolo (). La proyectación de la ciudad moderna. GG Movimento Moderno (). Principios de urbanismo_la carta de Atenas. Keving Lynch (). La imagen de la ciudad. GG Aldo Rossi (). La arquitectura de la ciudad. GG Henry Lefebvre (). la revolución urbana. M. de Solá-Morales (). Formas estructurales de crecimiento urbano. M. de Solá-Morales (). De cosas urbanas. GG Manuel Leguineche (). La felicidad de la tierra. Alfaguara John Berger (). Sobre el dibujo. GG Jane Jacobs (). Muerte y vida de las grandes ciudades. Capitan Swing libros Rem Koolhaas (). Delirios de Nueva York. GG Manuel Castells (). La cuestión urbana. Siglo XXI editores Jaime Izquierdo Vallina (). La casa de mi padre. KRK ediciones Antonio Fraguas y Fraguas. Geografía de Galicia.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Urbanística 1/630G01018

Urbanística 2/630G01024

Urbanística 3/630G02029

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Proxectos 7/630G01031

Materias que continúan o temario

Urbanística 5/630G01042

Ordenación do Territorio/630G01057

Métodos de Planeamento/630G01058

Actuacións Urbanísticas Contemporáneas/630G02060

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías